

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1919 kl. 1 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 3 om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förvärv för statens räkning av Virsbo-Ramnäs kraftaktiebolag.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 316, har herr Zander hemställt, »att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes inleda underhandlingar med vederbörande ägare till Virsbo-Ramnäs kraftaktiebolag om förvärv för statens räkning av detta bolag samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill dessa underhandlingar kunna leda».

Motionen.

Till stöd för detta sitt yrkande anför motionären följande:

»Till 1918 års lagtima riksdag hade Kungl. Maj:t i proposition nr 297 föreslagit riksdagen att dels godkänna ett av vattenfallsstyrelsen med Ramnäs bruks aktiebolag upprättat avtal angående förvärvandet av samtliga aktier i Virsbo-Ramnäs kraftaktiebolag för kronans räkning, med rätt för Kungl. Maj:t att i avtalet vidtaga de smärre jämkningar, som kunna finnas påkallade, och dels för köpeskillingens gäldande anvisa ett förslagsauslag på högst 5,440,000 kronor samt dels föreslagit vissa med köpet förenade penningtransaktioner. Rörande de skäl, som föranledde propositionen, får jag hänvisa till densamma. Statsutskottet, till vilket propositionen blev remitterad, avstyrkte emellertid densamma. Emot detta utskottets beslut hade herrar A. C. Lindblad, J. Olofsson i Digernäs och K. A. Tengdahl reserverat sig och ansågo, att utskottets yttrande och förslag hade bort gå ut på ett tillstyrkande av Kungl. Maj:ts proposition. Andra kammaren biföll vid behandlingen av detta

ärende reservanternas förslag med 79 röster mot 65, vilka avgåvos för utskottets förslag, under det första kammaren biträdde utskottets förslag. Genom gemensam votering avsågs förslaget om förvärvande av Virsbo-Ramnäs kraftaktiebolag med 177 röster mot 132.

Betydelsen av statens förvärvande av de kraftstationer och det kraftnät, som ägas av Virsbo-Ramnäs kraftaktiebolag, har mycket tydligt framhållits i propositionen och kommit ytterligare till uttryck i såväl reservationen som vidare i den diskussion, som förekom vid frågans handläggning i riksdagen. Andra skäl kunna också anföras, som tala för att riksdagen på nytt bör sättas i tillfälle att få pröva frågan. Man kan emellertid inte gärna vänta, att Kungl. Maj:t förelägger riksdagen frågan på nytt till prövning, alldenstund riksdagen tidigare avslagit det preliminära avtal, som avslutats mellan Kungl. Maj:t och vederbörande. Då denna fråga likväl måste anses ha en mycket stor betydelse för såväl staten som den bygd, som beröres av detta kraftnät, anser jag det fullt befogat, att riksdagen ånyo sättes i tillfälle att pröva saken.»

Utskottet.

Vid granskning av förevarande motion vill utskottet till en början anmärka, att av motionären icke anförts några ytterligare skäl utöver de vid fjolårets riksdag anförda till förmån för ett återupptagande från riksdagens sida av den då fallna frågan om förvärv för statens räkning av Virsbo-Ramnäs kraftaktiebolag. I själva verket tala åtskilliga omständigheter för, att, även om tanken på ett dylikt förvärv vid lämplig tidpunkt icke bör uppgivas, denna frågas lösning likväl för närvarande något kan austå. Efter vad som meddelats utskottet hava underhandlingar mellan vattenfallsstyrelsen och nämnda bolag upptagits i syfte att åstadkomma ett för styrelsen fördelaktigt samarbete med bolaget ifråga om motsvarande landsdels elektrifiering. Ehuru dessa underhandlingar icke slutförts, lära dock utsikter finnas för en för staten acceptabel lösning. Kan en sådan ernås, förfaller ett viktigt skäl för ett omedelbart statsförvärv, även om andra skäl fortfarande tala därför. Vidare är att märka att under nu inträdda tillbakagående konjunkturer, med de betingelser för ett lägre försäljningspris som därav kunna uppstå, synes ett påskyndande av ett eventuellt statsförvärv icke vara påkallat. Då vattenfallsstyrelsen, enligt vad utskottet har sig bekant, fortfarande har sin uppmärksamhet riktad på saken, kan det antagas, att styrelsen inkommer med hemställan i antytt syfte, om och när tillfället befinnes lämpligt.

Även om utskottet sålunda icke finner tillräckliga skäl föreligga för att förevarande ärende på sätt, som i motionen påyrkats, omedelbart

upptages till avgörande, vill utskottet likväl uttala den förväntan, att Kungl. Maj:t icke skall underlåta att, därest omständigheterna därtill föranleda, åter framlägga frågan för riksdagen.

Med anledning av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 februari 1919.

På utskottets vägnar:

E. MOBERGER.

Närvarande vid förevarande ärendes slutbehandling: herrar *Moberger, Sjögren, Fast, Persson* i Fritorp, *Ljungkvist, Ander, Svedberg, Hansson* i Rättvik, *Schill* och *Andersson* i Eliantorp.
